

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce

SÍLA IDENTITY

MOC!

Ondřej Vacek

Plzeň 2017

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění

Studijní program Výtvarná umění

Studijní obor Intermediální tvorba

Specializace Intermédia

Diplomová práce

SÍLA IDENTITY

MOC!

Ondřej Vacek

Vedoucí práce: Doc. akad mal. Vladimír Merta

Katedra výtvarného umění

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2017

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval(a) samostatně a použil jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2017

OBSAH

1	MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE.....	2
2	TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL.....	4
3	PROCES PŘÍPRAVY, PROCES TVORBY.....	5
4	TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA, POPIS DÍLA, PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR.....	8
5	RESUMÉ	10
6	SEZNAM PŘÍLOH	12

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Během tří let magisterského studia v ateliéru Intermédia u doc. akad. mal. Vladimíra Mertý jsem se mohl plně rozvíjet v oboru malby a překračovat její specifika, formát a zákonitosti. Pocit ohraničeného prostoru mne vždycky nutil jej přirozeně přesahovat a stavět nové cesty, i když si myslím, že časem každý nalezne své hranice, které již nepřekročí. To ale neznamená, že to není hra s překážkami. Má diplomová práce, tedy celkem tři objekty, které doplňuje série obrazů, jakožto procesní výstup, jsou jednou z částí obsáhlého tématu, kterému se již určitou dobu věnuji a nadále budu věnovat. „Moc“, tedy název ucelující celý tematický cyklus. První impuls se projevil hned v několika fázích. Jednak jsem rád, že jsem v určité době propadl malířské kráse portrétů papeže Innocenta X. od F. Bacona a pochopitelně i originálu, ale také gotické malbě, Svatováclavskému cyklu od K. Škréty, Epopeji od A. Muchy a podobně. To vše mne inspirovalo k namalování prvního symbolu moci - krále, kdy jsem experimentoval s rozprašováním barvy na papíře. Poté jsem namaloval a nakreslil další krále a královny a začal utvářet malou sérii obrazů a kreseb. Rozhodujícím faktorem sehrála instalace v kryptě sv. Anny v Nečtinech, kde jsem namaloval odpočívající/mrtvé krále na plátna, která byla součástí konstrukce postele a vytvářela tak dojem madrací. Tímto jsem se chtěl dostat alespoň krátce k počátkům svého tématu. A co pro mne vlastně představuje to slovo „Moc“?

Je to vláda, autorita, úcta, respekt a jsou to také její zástupci jako králové, císaři, papežové, poté i aristokracie. Z dalších okruhů je to například trůn, relikvie, koruna, bohatství, horizont, barva, písmo, hudba a právě i uniforma tedy oděv.

Cílem tedy není vytvořit soustavu děl bez širšího kontextu. To co mne

především zajímá a co má být předmětem celého tematického cyklu, je vytvářet dialog mezi díly. Přesněji; jak mohou výtvarná, designová či prostě jen esteticky rozličná zobrazení, dále barevná skladba a materiálová řešení, navyšovat autoritu, význam, moc a duši banálním i určeným předmětům, lidem jako jsme my, místu nebo třeba ryze abstraktním pojmům a času?

2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE

Téma Síla identity jsem si zvolil z důvodu volnosti, kterou dané téma nabízí. Nejen, že mohu, rozvinou plně své osobní myšlenky a hledat sám sebe v jazyce výtvarném, ale také nejsem svázán předem hranicí takto širokého tématu. Jak jsem již zmínil, dlouhodobě se zabývám především malbou a instalacemi, ale už dlouho jsem fascinován objekty šedesátých a sedmdesátých let minulého století, zblízka pak dílem Huga Demartiniho, Jiřího Příhody, Jindřicha Zeithammla. Líbil se mi i objekt od Jiřího Černického „Odstředivý panel“ na nedávné výstavě v Plzni a v neposlední řadě sochy Anny Hulačové, která se stala v nedávné době pro mne ikonou současné mladé české umělecké scény. A jak by tomu mělo být a ono tomu tak opravdu je, tak instalace, sochy a objekty některých pedagogů Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara v Plzni. Celkově jsem cítil potřebu a přál si konečně se zabývat objekty.

Hlavním cílem bylo vytvořit z malířské série tři objekty, z různých materiálů, do kterých se vštěpí malířské uvažování. Linie a stylizace musí odpovídat. Objekty musí pracovat navzájem s ostatními verzemi, ale zároveň by neměly spadnout do čistoty tvarů, nepřirozeně uhlazené formy a k bezpředmětné dekoraci nad pohovku.

Důvod, proč jsem si vybral téma „Moc“, rozvíjím už na jiných místech textu, ale když opomenu právě cestu, po které jsem k tomuto došel, napadá mne ještě jedna věc. To samotné téma je hodně široké a už teď vím, do kolika různých zobrazení se chci zapojit. Celkově bych chtěl Moc se snažit vyjádřit formou fotografie, grafiky, malby, kresby, sochy, instalací, happeningem a videem. Představa takto rozmanitého a dokončeného

tematického cyklu mne naplňuje energií se do toho pustit a věnovat se tomu několik let.

3 PROCES PŘÍPRAVY, PROCES TVORBY

V začátcích jsem zmiňoval, že uniformy jsou jen určitou částí jedné větší cesty, které se budu po dalších několik let věnovat. Každopádně z počátku jsem se zajímal o uniformy různých světových diktátorů. Líbilo se mi, že ona „moc“ už nevychází z promyšlených symbolů, jako jsou koruna, zlatá jednoduchost, nonšalantní ovládnutí koně, výraz logiky ve tváři interiér a devět druhů vidliček aristokracie, trůn na vyvýšeném místě. Z většiny měli diktátoři současnosti a minulého století mírně zdobené uniformy a přednostně všechny medaile, řády cti i odvahy a podobně uměle dosazené pocty, které měli vyvolat pocit váženosti, úcty, velikosti atd. Samozřejmě jsem se absolutně nechtěl pouštět do nějaké studie, která se opírá o reálnou historii s hrůzami, jež jsou tito diktátoři spojeni, byť je to určitým způsobem fascinující a zároveň děsivá část dějin mnoha zemí (někdy ne jen dějin).

Vůbec nejhorší mi přišly ty příklady, které už byly pouhými uniformami společnosti. Samotné sako je uniformou, které jsem se v diplomové práci nechtěl věnovat. Je totiž oproštěno o veškeré estetické prvky a dojem moci, který z něj vyzařuje, totiž neprodukuje samo svou vizuální stránkou, ale tím kdo ho nosí (vrah, politik, král, prezident)

Ve okamžiku, kdy jsem měl jasno, čemu se chci ve své práci věnovat a čemu se naopak vyhnout, jsem započal vytvářet různé návrhy a podoby

uniformem. To, že vznikne malířská série většího formátu, jako milník mezi návrhem a třemi objekty, jsem věděl už od počátku. Původním záměrem však bylo vytvořit autorské vzory na látku a z oné látky nechat ušít tři saka, která měla být ozdobena medailemi a řády tisknutými na 3D tiskárně v různých barevných verzích. Takto čistý a designový výstup by byl nejen velice nákladný, ale rovněž jsem toužil pracovat s materiálem přímo a řemeslně se činit. Dá-li se to tak nazvat. Zároveň by se práce přiblížila významu uniformy v pravém smyslu, tedy univerzální formy. Výsledek by působil jako trochu netradiční až šílený, ale v kontextu jako produkt pro každého, co jsem nechtěl.

Východiskem, pro tři objekty, byla pochopitelně malířská série, nadživotní, nenositelné, rustikální pokroucené uniformy. Šepsované pouze v místech malby s pozadím oproštěným od barev. Ponechal jsem je v původním materiálu, tedy bavlně.

Objekty vznikaly postupně. Z hlíny jsem si vymodeloval uniformu, poté jsem potřel jednou vrstvou sádry s červenou temperou celý pozitiv. Tato vrstva zůstala po celou dobu vlhká a díky ní se poté forma dobře oddělila od zdobných prvků. Do stran pozitivu jsem usadil proužky plexiskla.

Nejdříve z jedné strany jsem nanesl velkou vrstvu sádry, kterou jsem zahladil a vyztužil v místech s plexisklem. Plexisklo sloužilo jako přímý řez objektem a vytvořila tak ½ formy. Po zatvrdnutí sádrové formy jsem odejmul dělicí plexisklo, hladkou dělicí část formy namazal starou vazelínou a poté to samé opět vytvořil z druhé strany. Po vytvrdnutí se daly formy velice lehce oddělit od originálu. Samotný betonem jsem pak vytíral jednu i druhou část. Poté spojil obě formy k sobě a v úseku spoje propojil betonem přední a zadní část. Nakonec se forma odsekala.

Předmětem nebylo, aby forma posloužila pro další odlitky.

U druhé uniformy ze sádrových obvazů bylo důležité nejdříve smontovat konstrukci rámu, na který jsem poté začal upevňovat po kouskách pletivo. Sádrové obvazy by bez konstrukce mohly zapříčinit svou váhou deformaci objektu. Nanesl jsem několik vrstev. Ještě před tím jsem si však připravil určité reliéfy, které jsou znatelné na první pohled. Především jde o dělicí linku naznačující zapnutou uniformu. Následně jsem vytvořil medaile a sádrovými obvazy spojil s celkem. Tyč, která má hrát roli v instalaci s kotvou ve tvaru X je ještě v řešení není předmětem diplomky, protože tímto by byla omezenější. Takto osamocená bez „stojanu“ může sehrát svou roli i jinak. Konečně třetí uniforma má základní desku vytvořenou z různých dřev, které využívám v závěru i jako barevný prvek. Na základní plochu jsou formou hry, kompozice a dekorativního myšlení postupně připevňovány dřeva a dřevíčky, kulatinky, hranolky a hranoly a podobně. Vyrůstá zde tak bohatý dřevěný reliéf ozdobený, buď funkčními, nebo jen dekorativními prvky v podobě šroubků, cvočků, dřevěných špalků a podobně. Rukávy jsou oddělitelné z praktický důvodů a celek zdobí jediný barevný element.

4 POPIS DÍLA, TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA, PŘÍNOS PRÁCE

PRO DANÝ OBOR

Diplomová práce zahrnuje tři objekty – uniformy z rozdílných materiálů. První uniforma je tvořena kovovou konstrukcí z pletiva, která je přimontována z vnitřní strany na nosnou dřevěnou konstrukci z několika silných latí. Celá vnější část je pokryta bílými sádrovými obvazy, které se používají ve zdravotnictví. Obvazy zahalují i reliéfních částí, kapsy a medaile. Uniforma má rozměr 150x150 centimetrů, s instalačním podstavcem v podobě dřevěné nohy, s vyrovnávací kotvou ve tvaru X, pak přibližně o 100 centimetrů vyšší. Vizualně tak připomíná oblečenou krejčovskou pannu.

Druhá uniforma o rozměrech 55x55 centimetrů je odlitkem z původní uniformy, která byla vymodelována z hlíny. Po dokončení pozitivu se odlil negativ ze sádry. Poté co sádrová forma vytvrdla, bylo možné přistoupit k oddělení formy od hliněného podkladu a následně odlít betonem pozitiv. Není však odlit v plné míře, protože by se tím navýšila razantně hmotnost a zároveň není potřeba zbytečně zvyšovat spotřebu materiálu. Pro instalaci použiji sokl, na který se uniforma umístí do výšky, tak aby symbolický krk byl v úrovni mého.

Třetí uniforma o rozměrech 000x000 centimetrů je kompoziční hrou, dřevěným reliéfem z různých druhů a odřezků dřeva, převážně smrkového. Části jsou pospojovány vruty, šrouby a nábytkářskými špalíčky. V některých částech slouží ke spojování a konstrukci a v některých plní úlohu pouze estetickou až dekorativní. Oba rukávy se dají v krátké chvíli odmontovat. Reliéf se místy proměňuje v zjednodušené medaile a řády. Malé mosazné cvočky doplňují skladbu vrutů a šroubů.

Tato uniforma je od začátku vytvořena především pro instalaci na stěnu, ale nebo může být opřená.

Moje výsledné dílo je po vzoru bakalářské práce opět prací extrémů. Když si vzpomenu na svou bakalářskou práci., tedy na sérii deseti kreseb o rozměrech přibližně 110x360 centimetrů, tedy celkově 36 metrů kresby černým uhlím v pokoji, kde to poté vypadalo, jako ve vagóně po uhlí dalo by se polemizovat nad tím, zda betonovat a řezat pomocí přímočaré pily v bytě do kterého se zanedlouho narodí dítě, není něco podobného. Pravda vysavač jsme tehdy ještě neměli.

A jaký může mít moje práce přínos pro obor Intermedia?

Za prvé si myslím, že magisterský obor Intermedia je nebo podle měl být určitou nástavbou toho, co člověk ovládá a kde posouvá své hranice a překračuje je, včetně toho, že se zdokonaluje i v tom, co již před tím dobře ovládal. Na druhou stranu i já sám jsem si chtěl a splnil si určité experimenty během studia. Pracoval jsem s videem, maloval mopem, prosvěcoval vrstvy, uskutečnil happening a podobně a nyní vytvořil objekty. Mám-li to nějak shrnout, tak si myslím, že z mé práce je cítit, že se neomezují pouze tím, co umím, se se nebojím vstupovat do nových věcí a plně se jim věnovat, hrát si, zkoumat možnosti, rozšiřovat cesty, myšlenkové pochody a hlavně nespěchat.

Diplomová práce je závěrečnou prací jedné životní etapy. Je průchodem mezi povinnými pracemi do školy a těmi nepovinnými. Tedy tvorbou, do které Vás už nikdo nenutí, nemotivuje, časově neomezuje a hlavně je jen na vás jakým směrem ji budete směřovat.

5 RESUMÉ

„The power of identity“ – topic of mi diploma thesis is a free topic and it evolves my personal thoughts – looking for my authentic expression in language of art via different forms of visualisation.

In my work I deal with a meaning of power and authority and how can art, design or just esthetically different visualisation, colour compositions and material solutions emphasize authority, meaning, power and soul with banal and determined objects, people as we all are, place or abstract concepts and time. My diploma thesis is a piece of this comprehensive topic, which I deal with for some time I will continue in future.

The title „Power“ closes all thematic cycle. From my point of view I would say it's more masculine topic, or at least I am heading that direction.

„Power“ is a government, authority, esteem, respect and „power“ are also its representatives such as kings, emperors, pope, also aristocracy, throne, crown, richness, horizon, colour, type and uniforms.

Final work contents of three objects – uniforms, based on series of six paintings presented during the academic year.

In the definitive visual aspect of objects I have been inspired by shapes of its painted predecessors and the painting itself. The form corresponds to uniforms a every single one is characteristic with decorative elements of medals, orders, rocks and so on. As a material I have chosen concrete, gypsum and wood, because it evokes me feeling of respect and roughness and the material is pleasant for eye at the same time. On the objects

itself that aspect stands back, main role takes game, because „Power“
is the game of small one and big one.

6 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha strana 13 až 17, Malířská série - uniformy

Příloha strana 18, Návrhy uniforem

Příloha strana 19, Návrhy uniforem

Příloha strana 20 až 27, Fotodokumentace práce a výsledné uniformy

